

МОНІТОРИНГОВИЙ
ЗВІТ
ЩОДО

ПЕРЕСЛІДУВАНЬ
АКТИВІСТІВ,
ПРАВОНАХОДИНИКІВ ТА
ЖУРНАЛІСТІВ
В УКРАЇНІ

ЖОВТЕНЬ 2019

захис **ТИ**

TRANSITION
Ministry of Foreign Affairs of the Czech Republic

Асоціація
УМДПЛ
UMDPL
Association

1 / ПОГРОЗИ ДЕМ'ЯНУ ГАНУЛУ

локація / **Одеса**

27 вересня 2019 року відомий одеський активіст Дем'ян Ганул повідомив про здійснення правового тиску щодо нього у мережі [Фейсбук](#).

“Друзі, нещодавно я писав про синка колишнього прокурора, який втративши відчуття реальності хотів вибачення від матерів загиблих воїнів. Хоча це йому слід вибачатися, спочатку він запаркував авто на проході до пам'ятника загиблим у російсько-українській війні, а на зауваження почав неадекватно реагувати. Після мого допису на орбіті з'являється «папа» винуватця, який спочатку пропонує мені авто з США аби я видалив допис, на що отримує відмову, а потім починає погрожувати кримінальними переслідуваннями” - пише Дем'ян у своєму дописі.

У спеціальному коментарі Дем'ян повідомив, що погрози лунали в ході телефонної розмови, до правоохоронних органів він з цього приводу не звертався.

2 / ВІДОМОГО ГРОМАДСЬКОГО АКТИВІСТА ТА ВОЛОНТЕРА ЛУЧЕЗАРА ПАНФІЛОВА НАМАГАЮТЬСЯ ЗВИНУВАТИ В ЗГВАЛТУВАННІ

локація / **Одеса**

Волонтера з групи розшуку дітей Лучезара Панфілова, який прихистив дівчаток, що втекли з притулку, звинувачують в згвалтуванні однієї з них.

Співробітники Хмельницького відділення поліції провели обшук в квартирі Панфілова. Приводом стала заява 17-річної дівчини про те, що він її нібито згвалтував.

У свою чергу активісти відразу декількох громадських організацій, що захищають права дітей, заявляють про те, що обшук у Панфілова – це помста за непримиренну позицію у висвітленні випадків жорстокого поводження з дітьми в одеських дитбудинках і притулках.

Обшук проводився без ухвали слідчого судді та з численними процесуальними порушеннями, а самі слідчі дії відбувалися з аномальною швидкістю.

На даний момент Лучезар потребує юридичної допомоги та тимчасового притулку.

3 / ЗАТРИМАННЯ АКТИВІСТІВ БІЛЯ КОНСУЛЬСТВА ТУРЕЧЧИНИ

локація / **Одеса**

9 жовтня 2019 року поліція [затримала](#) Клименка Кирила та ще 2 активістів, які мітингували біля турецького консульства.

Трьох активістів, які пікетували Генеральне консульство Туреччини в Одесі 9 жовтня 2019 року, притягують до адміністративної відповідальності.

На [відео](#) в соціальній мережі Фейсбук зафіксований момент затримання для складання протоколів.

Протестувальників затримали, доставили до Приморського відділу поліції, а ввечері відпустили. При цьому їх звинуватили у злісній непокорі правоохоронцям та порушенні порядку організації зібрання.

До відділу поліції приїхав друг активістів, якого також схопили за те, що знімав на камеру розмову з поліцейськими. В результаті затримання йому розірвали одяг.

Близько восьмої вечора активістів почали по одному відпускати, але до останнього утримували неповнолітнього, за яким після дев'ятої години приїхали батьки.

На двох повнолітніх активістів складено протоколи з обвинуваченням у злісній непокорі законному розпорядженню або вимозі поліцейського та порушенні порядку організації і проведення зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій.

Активісти, які описують свої погляди як лібертарно-соціалістичні, впевнені у своїй невинуватості і готові відстояти правду у суді.

Активісти, двоє з яких неповнолітні, вийшли до диппредставництва, щоб висловити свій протест з приводу військової операції Анкари проти сирійського Курдистану.

В особистому коментарі Клименко Кирило повідомив, що наразі очікують дати розгляду протоколів у суді.

4 / НА ПОЧАТКУ ЖОВТНЯ РОМАН РАТУШНИЙ, ГОЛОВА ІНІЦІАТИВИ "ЗАХИСТИМО ПРОТАСІВ ЯР", ПОДАВ ЗАЯВУ ДО ГЕНЕРАЛЬНОЇ ПРОКУРАТУРИ ЧЕРЕЗ ПОГРОЗИ.

локація / **Київ**

Про факт погрози Роман [повідомив](#) на своїй сторінці у мережі Фейсбук 30 вересня 2019 року.

У столичному урочищі Протасів Яр будують ЖК "Турбійон". Місцеві мешканці намагаються завадити забудові зеленої зони. Замість парку тут мають з'явитися три багатопверхівки.

Голові ініціативної групи "Захистимо Протасів Яр" Роману Ратушному погрожують викраденням і фізичним знищенням.

4 травня 2019 року сформувалась ініціативна група "[Захистимо Протасів Яр](#)".

Ще на початку червня цією групою було ініційовано судовий позов та ряд звернень до правоохоронних органів України за фактом незаконної вирубки дерев.

30 вересня Роману надійшла інформація про те, що його найближчим часом збираються викрасти і вбити.

Він вважає, що це пов'язано з поверненням Геннадія Корбана (бенефіціара будівельної компанії) в Україну.

У цій ситуації Роман був вимушений змінити місце проживання та мобільний телефон.

Про зазначені погрози Ратушний подав заяву до Генеральної прокуратури.

До цього, 15 вересня 2019 року, одна з координаторок громади Протасового яру Юлія Кононенко також подала заяву до поліції.

28 серпня Ратушний подавав заяву до поліції щодо погроз вбивством від Геннадія Корбана на свою адресу.

Роман визначає, що наразі вимушений працювати дистанційно, щоб зменшити ризик, але також зазначає, що сама ініціатива та особисто він вмотивовані боротись далі за Протасів Яр.

Активіст планує звертатися до міжнародних організацій та розраховувати тільки на себе та близьких в питаннях своєї безпеки, бо правоохоронні органи, за його словами, взагалі не рушають з місця для того, щоб якось вирішити цю проблему та розслідувати погрози та напад стосовно учасників ініціативи "Захистимо Протасів Яр" ¹.

¹ Інформація надана на основі спілкування регіонального монітора проекту "Зміцнення системи захисту активістів" з активістом.

5 / 4 ЖОВТНЯ ПРАВОЗАХИСНИКА ОЛЕГА ЦВІЛОГО ЗАТРИМАЛИ ПРЕДСТАВНИКИ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ТА ПРОВЕЛИ ОБШУК

Локація / Київ

Про напад Олег [повідомив](#) на своїй сторінці у Фейсбуці 6-го жовтня, цей випадок правозахисник напяму пов'язує зі своєю діяльністю.

Також про цей інцидент [повідомив](#) Сергій Старенький, колишній голова Державної пенітенціарної служби.

За словами Олега, він із дружиною 4-го жовтня повертались додому з лікарні (наголосив, що приміщення йому не належить, знайомий дозволяє займати 1 кімнату під роботу ГО "Альянс Української Солідарності").

Під час нападу на місці були представники КОРДу, ГУНП та прокурор з прокуратури №6. **Олега та його дружину одразу арештували, одягли наручники та обшукали (без дозволу), вилучили телефони та ключі від квартири, нічого не пояснюючи.**

Після цього постраждалого почали втягати у під'їзд та бити. На питання про причини Олегу відповідали, що проводиться обшук.

Сам обшук почався з речей активіста, його ноутбука та інших електронних носіїв інформації, які потім вилучили у Олега, потім вони винесли з балкону 2 пакети з наркотичними речовинами, за словами правозахисника, він ніколи не бачив їх у приміщенні.

Після цих подій Олега не заарештували, хоча **забрали велику кількість носіїв інформації, в тому числі записи в блокнотах, де був матеріал стосовно проблем функціонування українських колоній, неналежного утримання ув'язнених та незаконної діяльності адміністрацій різних пенітенціарних установ.**

Ця інформація продубльована, правозахисник не втратив цінного матеріалу, але зазначає, що основна проблема в тому, що тепер ті, на кого направлена ця інформація, будуть знати, що саме він розслідував та можуть підготуватись до перевірок ².

Близько 10 днів Олег перебував в лікарні, через наслідки побиття, наразі планує дізнатися номер провадження, стосовно своєї заяви про напад, за його словами воно повинно бути зареєстрованим, але ніхто з поліції з ним ще не контактував щодо цієї справи.

Також відкрили службову перевірку за фактом проведення обшуку. Олег зазначає, що суспільний резонанс допомагає справі рухатись, а сам правозахисник та його ГО мотивовані та готові боротися до кінця.

Олег Цвілий стверджує, що напад мотивований бажанням багатьох колишніх і теперішніх працівників пенітенціарної системи зупинити його адвокаційну та інформаційну діяльність, зокрема сюжети, типу вже випущених в ЗМІ: "Люстратор 7.62", "Більше ніж правда" та ін.

Олег зазначає, що підняття інтересу до його діяльності пов'язано із зміною влади та готовністю нових відповідальних за тюремні відомства прислухатись до діяльності ГО "Альянс Української Солідарності".

Має багато міркувань, а тому називає відкрито багато прізвищ серед тих, кому може бути потрібним такий напад: Крикушенко та його заступник Мелюхов. Також, керівник бердянської колонії Чукін та його заступник Коротич, адже Олег Цвілий зауважує, що його ГО ініціювало багато розслідувань в бердянській Колонії №77.

Але саме «замовляв» цей обшук, за припущеннями Олега, Аброськін разом з Вишневським (заступник Крикушенка), які тримаються при владі та намагаються

залишити статус-кво в українській пенітенціарній системі.

Олег зазначає, що наразі вимушений не користуватися мобільним зв'язком та змінити місце проживання.

² Інформація надана на основі спілкування регіонального монітора проекту "Зміцнення системи захисту активістів" з активістом.

6 / 11-ГО ЖОВТНЯ ПІД ЧАС МИРНОГО ЗІБРАННЯ В ПІДТРИМКУ КУРДІВ ТА ПРОТИ ВТРУЧАННЯ ТУРЕЦЬКИХ ВІЙСЬК ДО СИРІЇ СТАВСЯ НАПАД НА УЧАСНИКІВ/НИЦЬ АКЦІЇ

локація / **Київ**

За годину після початку акції, приблизно об 11-й годині, ймовірно, співробітники посольства спочатку вимагали від поліції прибрати плакати на підтримку курдів, а потім самостійно атакували протестувальників, намагаючись вирвати плакати з рук.

Також, за словами учасників/ниць акції, одним з ініціаторів сутички був представник Національної Гвардії, який першопочатково знаходився на території посольства.

Про напад першою [повідомила](#) одна з учасниць акції на своїй сторінці у фейсбук. На [відео](#), яке виставили на сторінці “Політична Критика” видно словесні сутички та один з нападів.

6.1 / ІНЦИДЕНТ З АНАСТАСІЄЮ ПРАВДОЮ, ДЕНИСОМ ПІЛАШЕМ, АННОЮ ЦИБОЮ

Учасники/ці акції вже збирались хвилин за 5 завершувати захід, коли один із працівників Національної Гвардії спробував вирвати плакат з рук учасниці Анастасії Правди.

Невдовзі з території посольства вибігли агресивні чоловіки, які намагалися пошкодити плакати й завдати фізичної шкоди: накинулися на одну з дівчат, зірвавши з її обличчя кувіт і спробувавши вдарити, іншій (Анні Цибі) розбили обличчя, Денису Пілашу завдали сильного удару по голові.

Також в ході сутичок пошкодили ще декілька плакатів учасників/ниць.

Співробітники Національної Гвардії проявили бездіяльність щодо подальших сутичок та вільно пустили нападників за огорожу посольства.

Після того як викликана поліція прибула, Анна вступила у комунікацію з ними і намагалась написати заяву, потім пішла знімати побої. У Дениса не було слідів насильства на обличчі, тож він не став писати заяву самостійно, а чекав на результати спроби Анни, й потім думав долучити свою заяву до заяви Анни в разі «позитивного досвіду».

Станом на 12 жовтня справу не відкрито.

6.2 / ІНЦИДЕНТ З БРІ ОСВАЛЬД

Два чоловіка, що вийшли з посольства, підійшли до учасниці зібрання і грубо вимагали зняти шарф.

Через деякий час з іншої сторони стався конфлікт з нацгвардійцем, чим “скористався” один з тих чоловіків, що підходили: він підбіг і поки тягнув руки, крикнув “Покажи своє лице”. Він зачепив шарф та майже його вирвав, учасниці вдалося притримати його рукою, при цьому відпустивши усі речі, що були в руках.

Потім нападник вже взяв дорожній конус і махав ним. При запитанні у працівників Національної Гвардії, чому вони дозволили сховатися нападнику, той відповів, що учасниця просто провокує своєю “маскою”.

Учасниця не збирається подавати заяву через особисті причини, але готова свідчити, якщо буде потрібно.

Достеменно зафіксовано 3 постраждалих, усі вони давно займаються активізмом і часто є учасниками/цями мирних зібрань.

Те, що відбувається зараз в Рожаві, дуже резонує з усіма ними, тому вони готові далі висвітлювати цю проблему та піддавати її публічному осуду, хоча одна з учасниць вказала, що після події вона відчувала сильний страх та стрес, один день не виходила з дому.

7 / ПІДПАЛ АВТОМОБІЛЯ РОМАНА ДОВБЕНКА

локація / **Бучач, Тернопільська область**

Роман Довбенко – громадський активіст, що займається питаннями екології та вирубки лісів.

Активною громадською діяльністю займається близько семи років.

В ніч з 13 на 14 жовтня на лінію “102” надійшло повідомлення про пожежу. Житель райцентру заявив, що горить легковий автомобіль його сусіда.

На місце події виїхала слідчо-оперативна група та рятувальники. Як з’ясувалося, горів транспортний засіб Романа Довбенка.

Автівка стояла припаркована на вулиці, неподалік будинку його власника.

Наряд служби надзвичайних ситуацій пожежу ліквідував. Причини займання встановлюватимуть експерти. Дана подія

внесена в ЄРДР відповідно до частини 2 статті 194 ККУ (Умисне знищення або пошкодження майна).

Активіст **вважає**, що його намагаються вбити, а поки це не виходить зробити - знищують його майно. Станом на 18 жовтня Роман Довбенко зазначає, що йому погрожують ймовірні замовники підпалу.

Також відомо, що у березні 2018 року машину Романа Довбенка побили битами.

Причиною даної ситуації, за словами потерпілого, стало те, що він зі ще одним активістом із Монастириська (Тернопільська область) зловили заступника військового комісара Монастириського району Тернопільської області в стані алкогольного сп’яніння за кермом.

У листопаді 2017 року на Р. Довбенка напали та побили.

Моніторинговий звіт підготовлено у рамках проекту “Посилення системи захисту активістів”, який реалізується за фінансової підтримки Міністерства закордонних справ Чеської Республіки у рамках Transition Promotion Program.

Погляди авторів моніторингового звіту не обов’язково відображають офіційну позицію Міністерства закордонних справ Чеської Республіки.

Асоціація українських моніторів дотримання прав людини в діяльності правоохоронних органів (Асоціація УМДПЛ) — неурядова правозахисна організація, що здійснює системний всеукраїнський моніторинг дотримання прав людини та основоположних свобод у діяльності правоохоронних органів.

Напрямки діяльності Асоціації УМДПЛ:

- Експертно-аналітичний напрямок;
- Розвиток громадського контролю;
- Просвітництво;
- Пенітенціарний напрямок;

Детальніше про організацію та результати роботи <http://umdpl.info>

Мережа колективної безпеки “Захисти” - це платформа запобігання і реакції щодо нападів та утисків активістів, створена за ініціативою Громадської організації Рух “Визволення”. Метою діяльності є превентивний захист активістів ДО, а не після нападів.

Напрямки діяльності мережі “Захисти”:

- Юридичний захист та медіапідтримка активістів;
- Розголос про діяльність регіональних активістів, яким загрожує небезпека;
- Інформування правоохоронних органів, місцеву владу та міжнародних партнерів про активістів, які потребують захисту.

Детальніше про мережу та результати роботи <https://bit.ly/2CUrYGQ>

Контакти для зауважень та пропозицій:

Електронна пошта:
defenseactivistssystem@gmail.com

Телефон:
+38 068 963 55 62

МОНІТОРИНГОВИЙ
ЗВІТ
ЩОДО

ПЕРЕСЛІДУВАНЬ АКТИВІСТІВ, ПРАВОНАХОДИНИКІВ ТА ЖУРНАЛІСТІВ

Контакти

В УКРАЇНІ ЖОВТЕНЬ 2019

Електронна пошта:
defenseactivistssystem@gmail.com

Телефон:
+38 068 963 55 62

